

Валянціна ШАБЕКА,
кандыдат
педагагічных навук

Фізічная
культура
ў старэйшай
групе
дзіцячага
сада

МАЙ

ПЕРШЫ ТЫДЗЕНЬ

Ранішняя гімнастыка
Комплекс складаюць практыкаванні трэцяга дня чацвёртага тыдня красавіка з кароткай скакалкай. Дапаўненне: прамы галоп (праводзіцца ў пачатку гімнастыкі).

Практыкаванні пасля дзённага сну
Імпровізацыя рухаў пад музыку беларускага народнага танца "Мікіта".
Гульня "Зрабі фігуру".

Заданне на дом
Скачкі цераз кароткую скакалку з рухам уперад.

Першы дзень

Заняткі
Задачы: практыкаваць у хадзьбе з выкананнем заданняў на вузкай рэйцы гімнастычнай лаўкі; замацаваць навыкі гульні ў баскетбол.

Абсталяванне: доўгі шнур, гімнастычныя лаўкі, мяч (d = 20 см), баскетбольныя кошыкі.

I. Гульня "Забаўнікі".

II. Практыкаванні з доўгім шнуром:

1. З.с. — ногі разам, шнур у прамых руках унізе. 1 — шнур да грудзей — удых; 2 — уверх — выдых; 3 — да грудзей; 4 — з.с.

2. З.с. — прамыя рукі ўперад, шнур гарызантальна. 1 — правую руку скрыжаваць над левай; 2 — з.с.

3. З.с. — стаць бокам, рукі ўверх. 1 — нахіл управа, шнур у дзвюх руках; 2 — з.с.; 3-4 — тое ж у другі бок.

4. З.с. — сесці, рукі ўверх. 1 — нахіліцца, пакласці шнур на ступні ног; 2 — з.с.; 3 — нахіліцца, узяць шнур; 4 — з.с.

5. З.с. — шнур ляжыць на падлозе, прысесці правым бокам да шнура, рукі на падлозе. 1 — не адрываючы рукі ад падлогі пераскочыць бокам цераз шнур; 2 — з.с.

6. З.с. — а.с. Скачкі цераз шнур на дзвюх нагах (шнур ляжыць на падлозе).

Хадзьба па вузкай рэйцы гімнастычнай лаўкі: прайсці па рэйцы гімнастычнай лаўкі, на сярэдзіне прысесці, выпрастацца, дайсці да канца лаўкі, саскочыць.

Гульня ў баскетбол па спрошчаных правілах.

III. Гульня "Пакажы рукі".

Прагулкі

Практыкаванні з мячом: стукнуць мячом аб сцяну, злавіць яго пасля адскоку; падбіваць мяч нагой уверх; падкінуць мяч уверх, злавіць яго пасля адскоку ад зямлі. Гульні "Жывёла і пастка", "Міхасік".

Другі дзень

Заняткі

Задачы: практыкаваць у бегу з лоўляй і ўхваленнем.

I. Гульня "Дружна, усе разам": дзеці становяцца на адным баку пляцоўкі. Трэба перабегчы на другі бок шарэнгай, пры гэтым утрымліваючы раўненне. Усе павінны бегчы з аднолькавай хуткасцю.

II. Гульня "Фарбы". Эстафета з бегам і лажаннем па гімнастычнай лесвіцы.

Гульня "Вуда".

III. Гульня "Клубок".

Прагулкі

Катанне на веласіпедзе. Гульня ў футбол па спрошчаных правілах. Рухомыя гульні па жаданню дзяцей.

Трэці дзень

Заняткі

Задачы: замацаваць уменне і навыкі перакідвання валана адно аднаму ракеткамі; практыкаваць у кіданні шышак на адлегласць правай і левай рукой.

Абсталяванне: ракеткі і валаны для гульні ў бадмінтон, шышкі.

I. Хадзьба звычайным крокам; хадзьба ў нізкім прысяданні; бег з падскокамі.

II. Практыкаванні з ракеткай:

1. З.с. — стаць, рукі з ракеткай унізе, у адной руцэ канец ручки ракеткі, у другой — абодок. 1-2 — падняцца на наскі, рукі ўперад, потым уверх; 3-4 — з.с.

2. З.с. — стаць, ногі на шырыні плячэй, рукі ўнізе. 1 — паварот тулава управа (улева), рукі з ракеткай управа (улева); 2 — з.с.

3. З.с. — стаць, ракетка каля грудзей. 1-2 — рукі ўперад, правая (левая) нага ўперад на насок; 3-4 — з.с.

4. З.с. — стаць, ногі на шырыні плячэй, рукі з ракеткай ўверх. 1-2 — нахіліцца, пакласці ракетку на падлогу; 3-4 — выпрастацца, рукі ўверх; 5-6 — нахіліцца, узяць ракетку; 7-8 — з.с.

5. З.с. — стаць, рукі з ракеткай унізе. 1-2 — прысесці, калені развесці ў бакі, рукі з ракеткай ўверх; 3-4 — з.с.

6. З.с. — стаць, ракетка на падлозе. 1 — скачок на дзвюх нагах цераз ракетку ўперад; 2 — паварот кругом; 3 — скачок на дзвюх нагах цераз ракетку; 4 — з.с.

Гульня ў бадмінтон, стоячы парамі.

Кіданне шышак на адлегласць правай і левай рукой з месца і з разбегу.

Гульня "Вераб'і і кошка".

III. Гульня "Прайдзі ціха".

Прагулкі

Гульня ў баскетбол па камандах. Скачкі цераз кароткую скакалку. Гульні "Жартаўнік", "Паляўнічыя і арол".

Чацвёрты дзень

Прагулка

Фізкультурныя забавы
Па матывах беларускіх народных гульняў.

1. Гульня "Спрытнякі". Дзеці становяцца ў круг парамі тварам да цэнтра — адзін спераду, другі — ззаду. Пярэдні ігрок расстаўляе рукі ў бакі, задні трымаецца за пярэдняга. Назначаецца водзячы, які знаходзіцца ў цэнтры круга. Ён падбягае то да адной, то да другой пары, стараючыся дакрануцца да задняга іграка, пярэдні ігрок загароджвае яго рукамі і увесь час паварочваецца тварам да водзячага. Калі апошняму удаецца дакрануцца да задняга іграка, то пярэдні становіцца водзячым, а задні аказваецца спераду і ахоўвае свайго таварыша.

Водзячы не павінен хапацца за пярэдняга іграка і ўжываць сілу; неабходна толькі дакрануцца да іграка, які стаіць ззаду.

2. Гульня "Пераскок гару". Дзеці кладуць слупком шапкі. Затым у тым жа парадку, як складзены шапкі, пачынаюць скакаць цераз іх, стараючыся не зачэпіць іх нагамі. Калі хто-небудзь зачэпіць шапку, яму трэба прапаўзіць праз строй: усе становяцца адзін за адным, шырока расставіўшы ногі, а вынаваты паўзе ў іх пад нагамі.

3. Гульня "Хворы верабей". Дзеці бяруць сабе назвы птушак — верабей, сава, сініца, кулік і г.д. Дзіця, якое імітуе вераб'я, лажыцца і робіць выгляд, што хворае. Калі вераб'я ўвіхаецца сава. Да савы падыходзіць сініца і пытаецца:

— Ці дома верабей?

— Дома.

— Што ён робіць?

— Хворы ляжыць.

— Што яму баліць?

— Плечыкі.

— Схадзі, сава, у агарод, сарві траўкі-грэчкі, папар яму плечкі.

— Парыла, сінічка, парыла сястрычка. Яго пара не бярэ, толькі гарачкі прыдае.

Сінічка адыходзіць, а да савы падыходзіць усе птушкі і пытаюцца:

— Ці дома верабей?

— Дома.

— Што ён робіць?

— Па двары шнарыць, крошкі збірае, дадому не ідзе, каноплі крадзе.

Пачуўшы гэтыя словы, верабей уцякае, а дзеці гоняцца за ім, стараючыся злавіць.

Пяты дзень

Заняткі

Задачы: удасканалваць навыкі бегу з лоўляй і ўхваленнем; навыкі скачкоў цераз кароткую скакалку.

Абсталяванне: скакалкі.

I. Гульня "Зрабі фігуру".

II. "Лавіце рыбу". Эстафета са скачкамі цераз кароткую скакалку.

Гульня "Шышкі, жалуды, арэхі".

III. Гульня "Пярсецнак, да мяне".

ДРУГІ ТЫДЗЕНЬ

Ранішняя гімнастыка

Комплекс той жа. Дапаўненне: скачкі на дзвюх нагах і на адной на месцы цераз кароткую скакалку.

Практыкаванні

пасля дзённага сну
Хадзьба і бег. Скачкі цераз кароткую скакалку. Эстафета з бегам і скачкамі.

Гульня "Завядныя цацкі".

Заданне на дом

Гульня ў бадмінтон, выкарыстоўваючы удары па валану над галавой.

Першы дзень

Заняткі

Задачы: замацаваць навыкі скачкоў цераз доўгую скакалку і вядзення мяча правай і левай рукой.

Абсталяванне: доўгая скакалка, мячы (d = 20 см).

I. Хадзьба ў калоне па аднаму, паstraенне ў пары, бег у павольным тэмпе парамі, паstraенне ў круг.

II. Практыкаванні:

1. З.с. — стаць тварам у круг, узяцца за рукі. 1-2 — падняць рукі ўверх, зрабіць выпад правай (левай) нагой уперад; 3-4 — з.с.

2. З.с. — тое ж. 1-2 — нахіліцца ўперад, рукі ўперад; 3-4 — з.с.

3. З.с. — стаць, рукі ўверх. 1-2 — мах прамой правай (левай) нагой назад, рукі ўверх; 2 — з.с.

4. З.с. — стаць, рукі ўнізе. 1 — мах прамой правай (левай) нагой уперад, рукі ўніз-назад; 2 — з.с.

5. З.с. — тое ж. 1-2 — прысесці, калені развесці ў бакі, рукі ўперад 3-4 — з.с.

6. З.с. — стаць адно за адным, рукі палажыць на плечы папярэдняму дзіцяці. 1-8 — скакаць на дзвюх нагах, рухаючыся ўперад; 9-16 — хадзьба па кругу.

Скачкі цераз доўгую скакалку. Вядзенне мяча ўперад правай і левай рукой і закіданне яго ў баскетбольны кошык.

Гульня ў баскетбол па спрошчаных правілах.

III. Гульня "Хто лётае?"

Прагулкі

Эстафета са скачкамі ў даўжыню, адштурхоўваючыся дзвюма нагамі.

Адвольныя гульні з мячамі.

Рухомая гульня "Невад".

Другі дзень

Заняткі

Задачы: практыкаваць у поўзванні на кукішках, лажанні па нахіленаму ствалу дрэва.

Умовы: лесапарк.

I. Гульня "Бяжы — садзіся": дзеці бягуць па пляцоўцы, па сігналу "Садзіся!" прысядаюць, па сігналу "Бяжы!" бягуць далей.

II. Гульня "Уверх — уніз": дзеці знаходзяць у лесе узвышша, падмаюцца на яго, а потым ідуць уніз на кукішках. Падысці да

нахиленага дрэва, залезці на яго, а потым злезці.

Гульня "Карусель у лесе", "Фарбы".

III. Хадзьба ў напрамку дзіцячага сада.

Прагулкі

Катанне на веласпедзе па фігурнай дыстанцыі. Гульні "Вуда", "Невад", "Фарбы".

Трэці дзень

Заняткі

Задачы: практыкаваць у поузванні на кукішках па бярвяну, пападанні у цэль пры кіданні прадмета.

Абсталяванне: гарызантальнае бярвяно, шышкі, жалуды, каштаны.

I. Гульня "Стой спакойна!": вядучы ідзе па кругу, спыняецца перад кім-небудзь і гучна кажа: "Рукі!". Той, да каго звяртаецца вядучы, стаіць спакойна, а яго суседзі паддымаюць рукі: справа — левую, злева — правую. Хто памыліўся і падняў не тую руку, змяняе вядучага.

II. Практыкаванні, стоячы ў кругу (гл. першы дзень другога тыдня мая).

Дзеці на кукішках ідуць па бярвяну, у канцы дыстанцыі выпростваюцца і выконваюць скачок — адскок.

Кіданне на адлегласць шышак правай і левай рукой: у невялікую ямку закідаюць шышкі да той пары, пакуль яна не запоўніцца.

Гульня "Гаспадыня і кот".

III. Гульня "Хто скача?"

Прагулкі

Выкананне практыкаванняў: хадзьба па бярвяну, лажанне па лэвцы, хадзьба па масце, лажанне па шасту.

Гульні "Лавіце рыбу!", "Міхасік".

Чацвёрты дзень

Заняткі

Задачы: практыкаваць у лажанні па шасту і канату, бегу з лоўляй і ухваленнем.

Абсталяванне: шост, канат, веласпеды.

I. Гульня "Зрабі фігуру".

II. Лажанне па шасту: з дапамогай дарослага узабрацца па шасту на вышыню 2,5 м. Узабрацца па канале на вышыню 2,5 м. Катанне на веласпедзе: хто хутчэй праедзе вакол будынка дзіцячага сада.

Гульня "Кругавая лапта".

III. Гульня "Верабейка".

Прагулкі

Адвольныя рухі з мячамі, абручамі, скакалкамі. Гульні "Стоп", "Рукі".

Пяты дзень

Заняткі

Задачы: замацаваць навыкі лажання па канату, скачкоў у вышыню з бакавога разбегу.

Абсталяванне: канат, гімнастычная лесвіца, ямка для скачкоў.

I. Гульня "Забаўнікі".

II. Практыкаванні:

1. З.с. — а.с. 1 — падняць рукі ўверх, пацягнуцца; 2 — з.с.

2. З.с. — а.с., рукі сагнутыя перад грудзямі. 1 — развесці рукі ў бакі — удых; 2 — з.с. — выдых.

3. З.с. — ногі на шырыні плячэй, рукі за галавой. 1-2 — нахіліцца ў правы бок, рукі ўверх — выдых; 3-4 — з.с. — удых.

4. З.с. — ногі на шырыні плячэй, рукі ўверх. 1 — нахіл уперад, дакрануцца рукамі да пятак; 2 — з.с.

5. З.с. — а.с., рукі на поясе. 1 — падняцца на наскі; 2-3 — пастаяць, захоўваючы раўнавагу; 4 — з.с.

6. З.с. — тое ж. Скачкі на левай і правай назе ў чаргаванні з хадзьбой.

Лажанне па шасту, канату на вышыню 3 м. Скачкі ў вышыню з бакавога разбегу. Гульня "Палюнічыя і зайцы".

III. Гульня "Садоўнік".

Прагулкі

Эстафета з закіданнем мяча ў кошык, які гойдаецца. Скачкі цераз кароткую скакалку. Катанне на веласпедзе.

ТРЕЦІ ТЫДЗЕНЬ

Ранішняя гімнастыка

Комплекс складаюць практыкаванні першага дня другога тыдня мая.

Дапаўненне: рухі беларускай полькі.

Практыкаванні

Пасля дзённага сну Хадзьба. Імпровізацыя танцавальных рухаў пад музыку; бакавы галоп.

Індывідуальныя гульні з мячамі: падкідаць і лавіць мяч дзвюма рукамі.

Гульня "Стоп".

Заданне на дом Поузанне па-пластунску. Утрымліваць становішча "бярозкі" без дапамогі дарослых.

Першы дзень

Заняткі

Задачы: вучыць перакідаць мяч адно аднаму цераз сетку; замацаваць навыкі адоўвання ракеткай валана.

Абсталяванне: мячы (d = 18 см), сетка, нацягнутая на вышыню 10 см — вышэй паднятай рукі дзіцяці, ракеткі і валаны.

I. Гульня "У мядзведзя ў бары".

II. Перакіданне мяча адно аднаму цераз сетку з адлегласці 3 м.

Гульня ў бадмінтон цераз сетку.

Гульня "Пералет птушак".

III. Гульня "Хто пайшоў".

Прагулкі

Прабегчы ўдваіх, трымаючыся за рукі, пад доўгай скакалкай; скакаць цераз яе. Лажанне па шасту на вышыню 3 м.

Гульні "Гарлачык", "Макі-макавачкі".

Другі дзень

Заняткі

Задачы: практыкаваць у скачках цераз перашкоду на дзвюх і адной назе; перадачы мяча адно аднаму нагой.

Абсталяванне: бярвяно, лесвіца, мячы (d = 20 см).

I. Гульня "Палёт": дзеці пераскокваюць з адной нагі на другую, рухаючыся на другі бок пляцоўкі.

II. Гульня "Цераз перашкоду": на адлегласці аднаго кроку адзін ад аднаго ставяцца кубікі вышыняй 10-15 см. Дзеці скачучы цераз іх на дзвюх і адной назе.

Гульня "Скачок-жарт": дзеці становяцца на кукішкі і спрабуюць скокнуць убок. "Ногі вышэй за галаву": малыя прысядаюць і, абавіраючыся рукамі аб зямлю спераду, адвольна выкідаюць ногі назад, ўверх.

Гульня "Не заставайся на зямлі".

III. Хадзьба.

Прагулкі

Адвольныя гульні з мячом, ракеткамі і валанамі. Гульня "Кругавая лапта".

Трэці дзень

Заняткі

Задачы: удасканальваць навыкі лажання па шасту, катанне на веласпедзе.

Абсталяванне: шост, веласпеды.

I. Хадзьба і бег па краі пляцоўкі, высока паддымаючы калені; закідаючы ногі назад.

II. Гульня "Забаўнікі".

Лажанне па шасту на вышыню 3 м.

Катанне на веласпедзе па прамой, па кругу, паміж прадметамі.

Гульня "Жабы і чапля".

III. Гульня "Вельмі цяжка так стаяць".

Прагулкі

Кіданне мяча ў абруч, які коціцца (адлегласць 5 крокаў). Хадзьба з мяшчочкам на галаве, падкідаючы мяч ўверх і ловячы яго. Гульня "Гарлачык". Гульня ў футбол (па камандах).

Чацвёрты дзень

Заняткі

Задачы: замацаваць навыкі лоўлі мяча.

Абсталяванне: папяровыя самалёты, мячы (d = 20 см).

I. Зрабіць папяровы самалёт, запусціць яго — чый самалёт далей ідзе (дрэва, сцяна і г.д.).

II. Практыкаванні з мячом: стукнуць мяч аб сцяну, злавіць яго; стукнуць аб сцяну, адбіць далонямі, а потым злавіць. Гульня "Кругавая лапта".

III. Гульня "Вароты кляновыя".

Прагулкі

Скачок у вышыню (35 см) з бакавога разбегу. Гульні "Карусель", "Не заставайся на зямлі".

Пяты дзень

Заняткі

Задачы: вучыць пералазіць "пэравалам" цераз перашкоду, замацаваць навыкі скачкоў цераз доўгую скакалку.

Абсталяванне: доўгая скакалка, гарызантальнае бярвяно (вышыня 50 см).

I. Гульня "Скараходы".

II. Практыкаванні:

1. З.с. — ногі разам, рукі да плячэй. 1 — падняць локці ўверх — удых; 2 — апусціць уніз — выдых.

2. З.с. — ногі на шырыні плячэй, рукі ў бакі. 1 — нахіл уперад з паваротам да правай нагі і плясканнем у далоні паміж ног; 2 — з.с.; 3-4 — тое ж да другой нагі.

3. З.с. — тое ж. 1 — паварот управа, левую руку пакласці на правае плячо, правая рука за спінай; 2 — з.с.; 3-4 — у другі бок.

4. З.с. — ногі разам, рукі ўнізе. 1 — правую руку і правую нагу ўперад; 2 — з.с.; 3 — левую руку і левую нагу ўперад; 4 — з.с.

5. З.с. — тое ж. 1 — падняць сагнутую нагу, насок адцягнуць; 2-4 — пастаяць з заплюшчанымі вачыма, захоўваючы раўнавагу; апусціць нагу. Тое ж другой нагой.

6. З.с. — ногі разам, рукі на поясе. Скачкі на дзвюх нагах — 4 скачкі ўперад, тое ж назад.

Пэралазіць "пэравалам" цераз бярвяно; скакаць цераз доўгую скакалку.

Гульня "Рэдзкі".

III. Гульня "Пляцень".

Прагулкі

Адно дзіця падкідае мяч (d = 20 см) ўверх, другое імкнецца папасці ў мяч маленькім мячом. Гульня ў баскетбол. Гульня "Жабы і чапля".

ЧАЦВЕРТЫ ТЫДЗЕНЬ

Ранішняя гімнастыка

Комплекс складаюць практыкаванні першага дня другога тыдня мая (практыкаванні выконваюцца ў двух кругах).

Практыкаванні

Пасля дзённага сну Хадзьба і бег парамі; пераменны крок. Імпровізацыя рухаў пад музыку танца "Лявоніха".

Гульня "Вароты кляновыя".

Заданне на дом

Пэралазіць "пэравалам" цераз бярвяно, ляжачае дрэва.

Першы дзень

Паўтарыць заняткі першага дня другога тыдня мая.

Прагулкі

Скачкі цераз кароткую скакалку. Круціць абруч вакол тулава (хула-хуп). Гульня "Жывёла і пастка".

Другі дзень

Заняткі

Задачы: удасканальваць навыкі бегу, лоўлі паветранага пазуры.

Абсталяванне: паветраныя пазуры, кароткія скакалкі, доўгая скакалка.

I. Гульня "Дружна ўсе разам".

II. Практыкаванні з паветранымі пазурамі: падкідаць пазур ўверх і лавіць яго; перакідаць пазур адно аднаму; перакідаць яго цераз вярхоўку, падбегчы пад ёй, злавіць пазур. Скачкі цераз кароткую скакалку, круцічы яе ўперад і назад.

Гульня "Змяя".

III. Гульня "Дазнайся, хто назваў?"

Прагулкі

Спаборніцтва ў скачках цераз кароткую скакалку. Гульня "Золата".

Трэці дзень

Заняткі

Задачы: выявіць узровень засваення спартыўных практыкаванняў і спартыўных гульняў III квартала праграмы.

Абсталяванне: баскетбольны кошык, мячы (d = 20 см), ракеткі і валаны, веласпеды, мяшчочкі з пяском.

I. Хадзьба, якая пераходзіць у бег. Бег на 300 м у чаргаванні павольнага і хуткага тэмпу.

II. Падзел на 3 групы:

1-я група. Гульня ў баскетбол па спрошчаных правілах (адзіп кошык).

2-я група. Гульня ў бадмінтон (парамі).

3-я група. Гульня ў футбол па спрошчаных правілах (адны вароты).

Эстафета: праехаць на двухколавым веласпедзе, злезці з яго,

кінць мяшчок удалечыню і ехаць на веласпедзе далей.

III. Хадзьба.

Прагулкі
Рухомыя гульні па жаданню дзяцей. Гульні з папяровымі самалёцікамі.

Чацвёрты дзень

Заняткі
Задачы: замацаваць навыкі скачкоў праз кароткую скакалку. Абсталюванне: кароткія скакалки.

I. Гульня "Скараходы".
II. Скачкі праз кароткую скакалку, круцячы яе ўперад і назад (на месцы і рухаючыся ўперад).
III. Гульня "Іванка".

Прагулкі

Фізікультурныя забавы
Беларуская народная гульня "Гаспадыня і кот".
Па лічыцы:
Тут на лацы
Дзеці селі,
А вароны прыляцелі
І прыселі ля варот,
Гэта — маці,
Гэта кот,
дзеці выбіраюць маці, дачку і ката. Усе астатнія — збаночки.

Маці гаворыць:
— Вось там, каля бярозкі, будзе склеп. А вось тут — наш дом. Ідзіце ўсе, збаночки, у дом!

Збаночки прыйшлі і спыніліся.
Маці гаворыць:
— Дапамажы мне, дачушка, збаночки ў склеп аднесці!

Маці бярэ двух дзяцей за рукі, дачка таксама бярэ двух дзяцей за рукі, і ўсе ідуць ад дома да склепа — гэта яны збаночки нясуць.

Так і ходзяць маці з дачкою, пакуль не перанясуць у склеп усе збаночки. У склепе збаночки стаяць або сядзяць на куцішках.

— Ну, дачка, — гаворыць маці, — я на работу пайду, а ты дома сядзі ды наглядвай за катом, каб ён у склеп не залез, збаночки не перакуліў.

Сказала і пайшла. Дачка сумна адной сядзець, пайшла яна да сябровак. А кату толькі гэта і трэба. Азірнуўся ў адзін бок, у другі і пайшоў да склепа. Пачаў збаночки перакульваць, кране лапкай і скажа:
— У гэтым — смятанка! У гэтым — малако! У гэтым — тварог! У гэтым — кіслае малако! У гэтым — масла!

Вярнуліся маці і дачка і пачалі лавіць ката. Ды дзе там — не даецца кот у рукі. Тады падймаюцца ўсе збаночки і пачынаюць лавіць ката. Бегаюць ды прыгаворваюць:
— Не выкруціцца, кот!

— Пападзешся, кот!
— Давайце яго, свавольніка, сеткаю лавіць! — гаворыць маці.
Хутка ўсе за рукі узяліся — атрымалася сетка. Пачалі ката сеткаю лавіць. Ён туды, ён сюды — ды не змог на гэты раз уцячы: трапіў у сетку.

Пачаў прасіцца:
— Адпусціце мяне! Не буду перакульваць збаночки!

Стаў круг шырэйшы. Усе гавораць кату:
— Патанцуй, паскачы, тады адпусцім!

Кот танцуе. Усе бачаць: змарыўся кот. Разнялі сетку.
— Выходзь, кот. Выходзь ды памятай!

Першы раз даруецца,
Другі — забараняецца!
Сказалі дзеці і разбегліся, хто куды.

Пяты дзень

Заняткі
Задачы: вучыць катаць абруч па прамой; удасканаліць навыкі перакідвання мяча праз сетку і лоўлі яго; скачкоў у даўжыню з разбегу.

Абсталюванне: абручы, мячы, сетка, ямка для скачкоў.

I. Хадзьба і бег паміж абручамі, якія ляжаць на пляцоўцы, па

сигналу патрэбна заняць месца ў абручы.

II. Практыкаванні (у парах).
1. З.с. — стаць тварам адно да аднаго, узяцца за рукі. 1-2 — падняць рукі ўверх, паглядзець на іх; 3-4 — з.с.

2. З.с. — стаць спінай адно да аднаго, трымацца за рукі, рукі ўнізе. 1 — падняць рукі ў бакі, правую (леваю) нагу ў бок на насок; 2 — з.с.

3. З.с. — стаць тварам адно да аднаго, рукі на плячах у таварыша. 1-3 — нахілы ў правы (левы) бок; 4 — з.с.

4. З.с. — стаць тварам адно да аднаго, трымацца за рукі, рукі адвесці ў бакі. 1-3 — зрабіць паварот вакол сябе, не апускаючы рукі; 4 — з.с.

5. З.с. — тое ж, рукі ўнізе. 1-2 — прысесці, трымаючыся за рукі; 3-4 — выпрастацца.

6. З.с. — тое ж, рукі на поясе. Скачкі на месцы. Катанне абруча па прамой, даганяючы яго. Скачок у даўжыню з разбегу (разбег 7 м). Гульня "Мяч праз сетку".

III. Гульня "Пляцень".

Прагулкі
Гульня ў футбол (па камандах). Практыкаванне хто далей праскочыць упрысядку. Гульня "Змяя".

Тацяна
ЛУШНИКАВА,
настаўнік-дэфектолаг
Мазырскага
дашкольнага
дзіцячага дома
для дзяцей
з парушэннямі
слыху і мовы

Канспект
заняткаў
па развіццю
мовы
у
старэйшай
групе
глухіх
дзяцей

Тэма: работа над тэкстам "Слухайце добра" з кнігі "Чытаю сам" (1 ч. С. 48-49).

Праграмны змест: вучыць дзяцей задаваць пытанні выхавацелю, называць прадмет па анісанню, загадваць і адгадваць загадкі, пасля самастойнага чытання апавядання адказваць на пытанні, даваць з дапамогай малюнка адэкватныя даручэнні лялькам.

Абсталюванне: вялікая лялька, машына з цацкамі (катом, курачкай, сабакам, пеўнем, каровай), канверты з загадкамі, кніга "Чытаю сам" (1 ч.) па колькасці дзяцей, сшыткі, ручкі, табліцы са сказамі, у якіх прапушчаны дзейнікі.

Ход заняткаў

1. Фанетычная рытміка
А-о-у-і-э
ка-ко-ку-кі-ке
На-но-ну-нэ
ак-ок-ук-ік-эк
Прыдумайце слова з гукамі "к".
Вось кот, вось кот,
Мые лапы, мые рот,
"Мяу-мяу" пье кот.
На слых: сядайце, спачатку дзяўчынкі, потым хлопчыкі.

2. Гульня "Адгадай, што схавана".

Выхавацель. Я схавала розныя цацкі.

Дзеці. Пакажыце! Што там?

Выхавацель. Задайце мне пытанні і тады самі здагадаецеся.

Дзеці задаюць пытанні: ён, яна ці яно? Якой велічыні? Якой формы? Якога колеру? З чаго гэта зроблена? Што яно (яна, ён) можа рабіць?

Выхавацель адказвае на пытанні, пакуль не стане зразумелым, які прадмет схаваны.

Дзеці. Гэта лялька!
Выхавацель паказвае вялікую ляльку.

3. Адгадванне загадак.
Выхавацель. Спытайцеся, дзеці, як завуць ляльку?

Дзеці. Лялька, як цябе завуць? Выхавацель. Яе завуць Ляля.

Ляля хоча гуляць з вамі.
Ляля раздае канверты з загадкамі.

Выхавацель. Там загадкі. Вазьміце і прачытайце. Хто хоча загадаць загадку?

Малыя па аднаму загадваюць:
а) З людзьмі сябруе,
хату пільнуе.

б) "Ко-ко-ко" пье, дзяцей заве.
в) Галодная раве, сытая жуе,
усім дзецям малако дае і г.д.

Пасля адгадвання загадкі лялька дастае адпаведную цацку з машынкі.

Выхавацель (садзіць ляльку за стол). Ляля будзе займацца разам з вамі. Будзе слухаць, як вы размаўляеце.

4. Самастойнае чытанне тэксту.

Выхавацель. Будзем чытаць. Адкрыце кнігі (на слых). Як называецца апавяданне?

Дзеці. Апавяданне называецца "Слухайце добра".

Самастойна чытаюць апавяданне.

5. Фізікультхвілінка.
Дзеці прагаворваюць знаёмы верш і выконваюць адпаведныя рухі.

Ты бяжы, бяжы, мой конік: гоп, гоп, гоп, гоп.

Па дарожцы гладкай, роўнай: топ, топ, топ, топ.

Ты скачы ўсё прамі, прамі: цок, цок, цок, цок.

Міма таты, міма мамы: скок, скок, скок, скок.

6. Разглядванне малюнкаў. Адказы на пытанні.

Выхавацель звяртае ўвагу дзяцей на малюнку ў кнізе.

Выхавацель. Паглядзіце на малюнак. Хто гэта намаляваны? Як завуць дзяўчынку? Як завуць ляльку? Што робіць Іра? З чым гуляе?

Дзеці адказваюць на пытанні з дапамогай малюнка.

7. Гульня ў даручэнні.

Выхавацель. Хто хоча даць даручэнне ляльцы?

Першае дзіця. Я хачу. Лялька, скажы: "Ма-ма".

Выхавацель. Вось бачыш, лялька гаворыць. А хто хоча даць даручэнне сабаку?

Другое дзіця. Я! Сабака, скажы: "Гаў-гаў".